

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 25/2008 rd

Regeringens proposition om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 11 november 2008 en proposition om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet (RP 190/2008 rd) till förvaltningsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningssekreterare Tapio Puurunen, justitieministeriet
- polisöverinspektör Marja Kartila och överinspektör Timo Riissanen, inrikesministeriet
- tullöverinspektör Juha Vilkkö, Tullstyrelsen
- professor Kaarlo Tuori.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- dataombudsmannen
- finansministeriet
- professor Olli Mäenpää.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att det stiftas en lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet. Genom lagen genomförs rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater.

I rambeslutet fastställs bestämmelser som gör att medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter effektivt och snabbt kan utbyta befintlig information och befintliga underrättelser för brottsutredningar eller kriminalunderrättelseverksamhet. Den föreslagna lagen föreskriver att bestämmelserna i rambeslutet ska iakttas som lag i Finland och genom lagen ges vissa preciseringar.

Lagen avses träda i kraft den 18 december 2008.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Propositionen avser att nationellt genomföra rådets rambeslut 2006/960/RIF om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och i Island, Norge och Schweiz. Det primära syftet är att de nationella brottsbekämpande myndigheterna effektivt och snabbt ska kunna utbyta information och underrättelser som de innehar eller har tillgång till när de undersöker brott eller genomför kriminalunderrättelseverksamhet. Information ska kunna lämnas ut till den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat på samma villkor som till den nationella behöriga myndigheten.

Ett annat syfte är att stärka och underlätta informationsutbyte genom att införa exakta och korta tidsfrister, minska kriterierna för att vägra lämna ut information och införa en skyldighet att lämna ut uppgifter på eget initiativ. Informationsutbytet ska kunna ske via vilken som helst kanal som är avsedd för samarbete mellan de brottsbekämpande myndigheterna. I Finland är polisen, tullverket och gränsbevakningsväsendet de behöriga brottsbekämpande myndigheter som rambeslutet avser.

Dataskydd

Rambeslutet lyfter fram kraven på dataskydd. Det så kallade tredje pelarens rambeslut om dataskydd kommer att spela en framträdande roll för genomförandet av rambeslutet. Rambeslutet om dataskydd antogs den 27 november 2008 och lägger fast allmänna standarder för behandling av personuppgifter i polissamarbetet och i brottmål i det rättsliga samarbetet. Det ska också säkerställa att skillnaderna i nivån på dataskydd mellan medlemsstaterna inte stör informationsutbytet mellan medlemsstaterna och att de grundläggande rättigheterna, särskilt rätten till privatliv och dataskydd respekteras, inte minst när information ska lämnas ut.

Rambeslutet om dataskydd är en viktig garanti för att dataskyddet ska säkerställas också i fråga om det aktuella rambeslutet, även om det innefattar bestämmelser om dataskydd. Enligt artikel 8.2 måste information och underrättelser som har utbytts direkt eller bilateralt i enlighet med rambeslutet uppfylla nationella bestämmelser om dataskydd i den mottagande medlemsstaten.

För en behörig nivå på dataskyddet är det dessutom av relevans att artikel 8.1 föreskriver att också den överlämnande staten ska se till att de fastställda reglerna för dataskydd tillämpas även inom det förfarande för informations- och underrättelseutbyte som föreskrivs i rambeslutet. I Finland är det främst dataombudsmannen som står för övervakningen.

Hur rambeslutet genomförs

På grundval av artikel 34 i avdelning VI i fördraget om Europeiska unionen är rambeslutet förpliktande för medlemsstaterna. Rambeslut är förpliktande beträffande det eftersträlvande resultatet, men överlåter valet av former och metoder till de nationella myndigheterna. I harmoniseringshänseende påminner de om direktiv.

Regeringen föreslår att rambeslutet genomförs genom en separat lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets rambeslut om förenklat informations- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater och om tillämpning av rambeslutet.

Enligt förvaltningsutskottets uppfattning finns det inga konstitutionella hinder för att rambeslutet verkställs genom en lag med delad behörighet. De bestämmelser som enligt rambeslutet ska kunna antas genom en blankettbestämmelse är mycket detaljerade och exakta och ger nästan inget spelrum alls för genomförandet. Lagförslaget uppfyller alltså de allmänna kraven på verkställighetsbestämmelser. Utskottet ser därför inga hinder för att tillämpa en blandteknik för verkställigheten, trots att det bästa al-

alternativet hade varit att ta in det materiella innehållet i sin helhet i den nationella lagstiftningen.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår förvaltningsutskottet

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 5 december 2008

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Tapani Tölli /cent
vordf. Tapani Mäkinen /saml
medl. Thomas Blomqvist /sv
Maarit Feldt-Ranta /sd
Juha Hakola /saml
Rakel Hiltunen /sd
Heli Järvinen /gröna
Oiva Kaltiokumpu /cent

Elsi Katainen /cent
Timo Korhonen /cent
Valto Koski /sd
Outi Mäkelä /saml
Pirkko Ruohonen-Lerner /saf
Lenita Toivakka /saml
Unto Valpas /vänst
ers. Veijo Puhjo /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Sivonen.